

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Staatsbosbeheer

Postbus 2
3800 AA AMERSFOORT

Inlichtingen bij

@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
09.08.2021	D2021-07-001585	Z-HZ-ONTGV-2021-002347	1 van 19	4		

Onderwerp: Ontgrondingenwet; aanvraag vergunning voor uitvoeren herinrichtingsmaatregelen in Natura 2000-gebied de Borkeld.

Geachte ,

Aanvraag

Op 10 maart 2021 hebben wij een aanvraag voor een ontgrondingsvergunning ontvangen van Staatsbosbeheer. De aanvraag is ingediend om het uitvoeren van herinrichtingswerkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in het Natura 2000-gebied de Borkeld mogelijk te maken. In het Natura 2000-gebied wil men met de uitvoering van de maatregelen bereiken dat een afwisselend heidegebied wordt gerealiseerd op de zuidelijke uitloper van de stuwwal Rijssen richting het lager gelegen Elsenerveen.

Tevens heeft de aanvrager een verzoek om machtiging ingediend, om direct na vergunningverlening met de werkzaamheden te mogen beginnen.

Ligging

Het plangebied betreft het Natura 2000-gebied de Borkeld. Het gebied ligt in de gemeente Hof van Twente, ten zuiden van Rijssen, ten zuiden van de A1.

De percelen van de aanvraag zijn kadastraal bekend als kadastrale gemeente Markelo, Sectie O, nummers 14 en 15, respectievelijk sectie N, nummers 82, 83, 133, 134, 136, 137, 138, 153, 155, 156, 162, 163, 683. De percelen zijn in eigendom van Staatsbosbeheer.

Procedure

De aanvraag betreft het uitvoeren van inrichtingsmaatregelen in het Natura 2000-gebied de Borkeld. De inhoud van de ontgroning is 118.310 m³ bodemspecie.

De ontgrondingsdiepte varieert, maar is maximaal 0,85 m -mv. Het oppervlak van het plangebied waar ontgrondingswerkzaamheden worden uitgevoerd is circa 37,9 ha.

Gezien de aard en het oppervlak van de ontgrondingswerkzaamheden is de aanvraag behandeld volgens de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalde procedure (uniforme openbare voorbereidingsprocedure).

Vanwege het oppervlak van het plangebied is de ontgrondingsactiviteit aangewezen in het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) op grond van artikel 7.2 van de Wet milieubeheer als MER-plichtig.

Datum verzending

Tegelijk met de terinzagelegging van het ontwerpbesluit van de ontgrondingsvergunning, is ook het MER ter inzage gelegd. Hierop zijn geen zienswijzen ontvangen. Tevens zijn Burgemeester en Wethouders van Hof van Twente, Het Dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen en Het Oversticht in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Beschikking

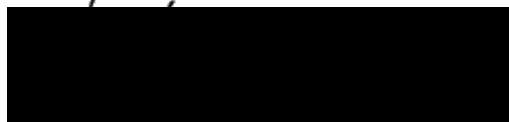
Gelet op het bepaalde in de Ontgrondingenwet, de Omgevingsverordening Overijssel 2019 en de Algemene wet bestuursrecht, hebben wij het volgende besloten op basis van de aanvraag:

- I. aan Staatsbosbeheer vergunning te verlenen voor het ontgronden van het terrein van de aanvraag. Dit terrein is op de tekening "kadastrale overzichtskaart ontgrondingsgebieden" , tekeningnummer OKO1, (bijlage kadastrale ontgrondingskaart MER) weergegeven;**
- II aan Staatsbosbeheer machtiging te verlenen om direct na vergunningverlening met de uitvoering van de werkzaamheden te mogen beginnen;**
- III. aan deze beschikking de in bijlage 1 opgenomen voorschriften te verbinden.**

Vragen

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder Inlichtingen bij. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ-ONTGV-2021-002347 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

1.1. Veiligheid en bedrijfsvoering

1. Ter bescherming van de bij deze vergunning in het geding zijnde belangen, kunnen namens Gedeputeerde Staten nadere voorzieningen worden geëist, waaraan u binnen een nader te stellen termijn moet voldoen.
2. Van het terrein van vergunning mag u geen enkel gebruik maken (of gedogen), dat niet noodzakelijk is in verband met de ontgrondingswerkzaamheden.
3. Het terrein van vergunning moet goed worden onderhouden en in een ordelijke staat verkeren.
4. Het terrein van vergunning (dan wel een deel ervan) moet voorzien zijn van een doelmatige afrastering en voldoende waarschuwborden.
5. De grenzen van het te ontgronden terrein moeten altijd duidelijk herkenbaar zijn. Zo nodig moeten deze grenzen door middel van piketten of palen op een onderlinge afstand van maximaal 30 m zijn uitgezet.
6. Alle materialen of aangebrachte tijdelijke voorzieningen, die niet meer functioneel in gebruik zijn, moet u zo spoedig mogelijk van het terrein van vergunning afvoeren.

1.2. Bescherming grondwater

1. Ter bescherming van de bodem en het grondwater:
 - a. moet u bij het gebruik van de machines in redelijkheid alle maatregelen treffen om verontreiniging van bodem en/of grondwater te voorkomen;
 - b. mogen machines, materieel en gereedschappen, die binnen de grenzen van het terrein van vergunning aanwezig zijn, geen brandstof en/of olie lekken.
2. Bij een redelijk vermoeden van verontreiniging van de oorspronkelijk aanwezige of eventueel aangevoerde grondspecie en/of grind, of bij verontreiniging van het water in de ontgroning, dient u onderzoek naar de kwaliteit van grond en/of grond- en oppervlaktewater uit te voeren. Calamiteiten, die schade kunnen veroorzaken binnen de grenzen van het terrein van vergunning of in de directe omgeving daarvan, moet u direct melden. U kunt dat doen per email (meldpunt@overijssel.nl) of telefonisch (Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99).
3. U dient zo spoedig mogelijk maatregelen te treffen om de schade als gevolg van de calamiteit te herstellen en om herhaling te voorkomen. Deze maatregelen behoeven de instemming namens Gedeputeerde Staten.
4. Om de schade als gevolg van calamiteiten zoveel mogelijk te beperken, kunnen u namens Gedeputeerde Staten voorlopige maatregelen worden opgelegd, waaronder het (tijdelijk/gedeeltelijk) stilleggen van de ontgrondingswerkzaamheden.

1.3. Melden start werkzaamheden

1. **Minimaal twee weken** vóórdat u begint met de ontgrondingswerkzaamheden moet u dit melden bij de provincie. U kunt dat doen per email (meldpunt@overijssel.nl) of telefonisch (Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99).
2. U bent als vergunninghouder verplicht de ontgronder in kennis te stellen van de aan deze vergunning verbonden voorschriften. U blijft als vergunninghouder echter altijd aansprakelijk voor de juiste naleving ervan. Een afschrift van deze vergunning moet daarom op het werk aanwezig zijn en kan ter inzage worden gevraagd door de politie of de door Gedeputeerde Staten aangewezen provinciale ambtenaren.
3. Bij aanwezigheid van kabels, buizen of leidingen van een nutsbedrijf in, op of boven het terrein van vergunning, moet u een regeling treffen met het betrokken nutsbedrijf. Deze regeling moet gaan over een tijdelijke of definitieve verplaatsing van deze voorziening(en), of de wijze van uitvoering van de ontgroning ter plaatse van deze kabels, buizen of leidingen.

1.4. Ontgrondingswerkzaamheden

1. U moet de ontgrondingswerkzaamheden uitvoeren conform de aanvraag met bijlagen.
2. U moet kunnen aantonen hoe de werkzaamheden zijn uitgevoerd en wat het afwerkniveau van de ontgrondingswerkzaamheden is. Hiervoor kan eventueel de revisietekening van de aannemer gebruikt worden.

1.5. Aanvoeren grond

2. U mag alleen grond aanvoeren, als de grond
 - a. van belang is voor de uitvoering en/of afwerking van de ontgrondingswerkzaamheden;
 - b. geen milieuschade veroorzaakt;
 - c. voldoet aan de bepalingen van het Besluit Bodemkwaliteit.
3. U moet het aanvoeren van grond afstemmen met de gemeente Hof van Twente.

1.6. Uitvoeren waterpassing

Op eerste aanwijzing van of namens Gedeputeerde Staten dient u ervoor te zorgen, dat door een erkende en onafhankelijke instantie een waterpassing van het terrein van vergunning wordt uitgevoerd. De resultaten van deze waterpassing moeten ten minste in de vorm van een hoogtepunten- en/of hoogtelijnenkaart (schaal 1 op 1.000) aan ons college worden toegestuurd. Voor het uitvoeren van controles door de door Gedeputeerde Staten daartoe aangewezen ambtenaren moet u personeel en het gereedschap en/of het materieel - zonder recht van rekening - ter beschikking stellen.

1.7. Afwerking, inrichting en beheer

1. U moet de ontgrondingswerkzaamheden uitvoeren conform de bij de aanvraag ingediende tekening "Situatietekening met profielen, onderdeel Overzichtskaart profielen ontgraven Elsenerveen" en de tekening "Ontgravingsdiktes Elsenerveen, onderdeel Overzichtskaart Elsenerveen, ontgravingsdiktes Elsenerveen".
2. Indien u de ontgrondingswerkzaamheden voortijdig beëindigt, wordt namens Gedeputeerde Staten bepaald hoe en wanneer het terrein van vergunning moet worden opgeleverd.
3. Ten minste twee maanden voor de vervaldatum moet het terrein van vergunning schoon, dat wil zeggen vrij van verontreinigingen, worden opgeleverd en moeten alle materialen en/of tijdelijke voorzieningen zijn verwijderd.

1.8. Bescherming archeologische waarden

1. U moet de ontgrondingswerkzaamheden binnen de gebieden M2a, M4b, M5a en deelgebied A1 t/m A5 onder archeologische begeleiding uitvoeren, conform het Programma van eisen dat is vastgelegd in het rapport "RAAP-PVE 2189: Plangebied De Borkeld te Markelo. Gemeente Hof van Twente. Proefsleuvenonderzoek, Variant archeologische begeleiding", dat is goedgekeurd d.d. 6 april 2020.

1.9. Bescherming flora en fauna

1. U moet de werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen.
2. U moet de werkzaamheden uitvoeren conform het ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding.
3. Vrachtwagens die gebruikt worden voor de afvoer van grond moeten voorzien zijn van Euro VI-motoren en bouwmachines met Stage 4-motoren of vergelijkbare motoren met overeenkomstige duurzaamheidsspecificaties.
4. U moet de depots aanleggen met een flauw talud, om te voorkomen dat er zich broedende vogels gaan nestelen.

1.10. Werkplan

1. Minimaal 4 weken voorafgaand aan de uitvoering van de ontgrondingswerkzaamheden moet u een werkplan (in tweevoud) ter kennisneming toe te sturen aan de Eenheid Publieke Dienstverlening, team Handhaving. Dit werkplan moet ten minste het volgende inhouden:
 - a. naam, adres en telefoonnummer van de eventuele exploitant van de ontgroning, evenals van de persoon die namens de vergunninghouder verantwoordelijk is voor de correcte naleving van de vergunningsvoorschriften;
 - b. een kaart van het terrein van vergunning (schaal 1 op 1.000), waarop staat aangegeven:
 - de fasering in de uitvoering;
 - de plaats voor stalling van materieel en opslag van materiaal.
 - de locaties van de depotplaats(en).
De depots mogen niet liggen op locaties met beschermde habitats, moeten goed bereikbaar zijn vanaf de openbare weg en bij het kiezen van de locatie moet rekening gehouden worden met hinder en overlast voor omwonenden.
2. U moet de ontgroning uitvoeren volgens het werkplan en de eventueel door de toezichthouder gestelde aanvullende bepalingen. Bij wezenlijke wijzigingen in de uitvoering zoals dit is vastgelegd in het werkplan, moet het werkplan worden aangepast. Het herziene werkplan moet u zo spoedig mogelijk ter kennisneming aan de Eenheid Publieke Dienstverlening, team Handhaving sturen.

1.11 Geldigheidsduur

1. De vervaldatum van deze vergunning wordt (vooralsnog) bepaald op **1 juli 2025**. Deze datum kan op verzoek of ambtshalve worden gewijzigd.
Indien het terrein van vergunning reeds voor deze vervaldatum geheel tot genoegen namens Gedeputeerde Staten is opgeleverd, vervalt de ontgrondingsvergunning op deze eerdere datum van rechtswege.
2. Voor zover bovenbedoelde afwerking van deze ontgroning niet vóór de vervaldatum kan worden gerealiseerd, moet u tijdig een verzoek tot wijziging van deze datum bij Gedeputeerde Staten indienen.

Aan deze beschikking met bijbehorende voorschriften liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

Om de inrichtingsmaatregelen in het Natura 2000-gebied De Borkeld te kunnen realiseren, is deze aanvraag voor een ontgrondingsvergunning ingediend.

Om de effecten van de voorgenomen inrichtingswerkzaamheden op het milieu te kunnen beoordelen is het "MER Ontgrondingsvergunning De Borkeld" opgesteld. In het MER zijn de milieueffecten beoordeeld. In het geval van het realiseren van de natuurherstelmaatregelen in de Borkeld zijn de plankaders en uitgangspunten al concreet en gedetailleerd onderzocht en uitgewerkt in het beheerplan en het inrichtingsplan. Van een relevante andere invulling is dan ook geen sprake. Er zijn op deze onderdelen daarom ook geen alternatieven onderzocht. Wel zijn er nog mogelijkheden om te variëren in de manier waarop de vrijkomende grond wordt afgevoerd. Gebleken is dat de variant, waarbij gekozen wordt voor een depotlocatie binnen het werk, de minste negatieve effecten op het milieu heeft. Die werkwijze zal bij de uitvoering worden toegepast.

Aan deze beschikking op de aanvraag liggen overwegingen ten grondslag waarbij gebruik is gemaakt van informatie uit het MER.

2.1 Doel van de aanvraag

Het Natura 2000-gebied De Borkeld is in 2013 aangewezen als Natura 2000-gebied. Voor dit gebied heeft de provincie een Natura 2000-beheerplan opgesteld, waarin is beschreven hoe de instandhoudingsdoelstelling in dit gebied moeten worden gerealiseerd. Het uitvoeren van de herstelmaatregelen uit het beheerplan is nodig om aan de EU-verplichtingen te voldoen. In de planuitwerkingen zijn de maatregelen uitgewerkt die nodig zijn om stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen of meer weerbaar te maken. De maatregelen uit het Natura 2000-beheerplan zijn verder uitgewerkt in een inrichtingsplan voor het Natura 2000-gebied. Het primaire doel van de ontgroning is natuurbeheer en natuurontwikkeling en de uitbreiding van het areaal aan de habitattypen N3160 Zure Vennen, H4010A Vochtige heide, H7150 Pioniervegetatie met snavelbiezen en verjonging van jeneverbesstruwelen

In het Natura 2000-gebied wil men met de uitvoering van de maatregelen bereiken dat een afwisselend heidegebied wordt gerealiseerd op de zuidelijke uitloper van de stuwwal Rijssen richting het lager gelegen Elsenerveen. Verwacht wordt dat de grote en nadelige fluctuatie van grondwaterstanden, die 's zomers diep wegzakken, worden beperkt.

Na realisatie van het project zal een duidelijk zichtbare afwisseling te zien zijn van droog naar natte omstandigheden. Er zal een afwisseling van voedselarme vegetaties (heide) en voedselrijkere componenten (akkertjes) ontstaan in het gebied. Het actieve heidebeheer leidt tot een mozaïek-patroon in de heide. Grazige delen worden afgewisseld met hoge en lagere heidestruiken, her en der boomgroepjes en plaatselijk zandige plekken.

Bij de werkzaamheden worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Maatregel M2a : Afgraven Elsenerveen
- Maatregel M4b : aanbrengen zandplekken door kleinschalig plaggen
- Maatregel M5a : plaggen

Maatregel 2a : Afgraven Elsenerveen

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat er in het Elsenerveen kansen liggen voor uitbreiding van het areaal van de habitattypen; H3160 Zure vennen, H4010A Vochtige heide en H7150 Pioniervegetatie met Snavelbiezen. Om dit te kunnen bereiken zullen de volgende ontgrondingswerkzaamheden worden uitgevoerd:

- Ontgraven Elsenerveen tot aan de bovenzijde van de waterdichte laag of de minerale bodem;
- Opschonen Eendenplas;
- Opschonen zure plas;
- Plaggen venoevers tot op de minerale bodem;
- Uitkassen, belemen en dempen interne ontwatering;
- Uitkassen en afdichten aanwezige bomkraters.

Maatregel M4b: Kleinschalige maatregelen in areaal heide

Aan de westzijde van De Borkeld ligt een heidegebied, dat bestaat uit Droge heiden en Stuifzandheiden met Struikhei. De structuur van de heide is matig ontwikkeld. Door kleinschalige maatregelen uit te voeren, zal de vegetatiestructuur van de heide verbeteren en afwisseling ontstaan tussen voedselarme en voedselrijke delen (gradiënten). De kleinschalige maatregelen betreffen:

- Zandplekken (d.m.v. plaggen) aanbrengen;
- Aanbrengen steenmeel.

Maatregel 5a: Plaggen/chopperen Jeneverbesstruwelen

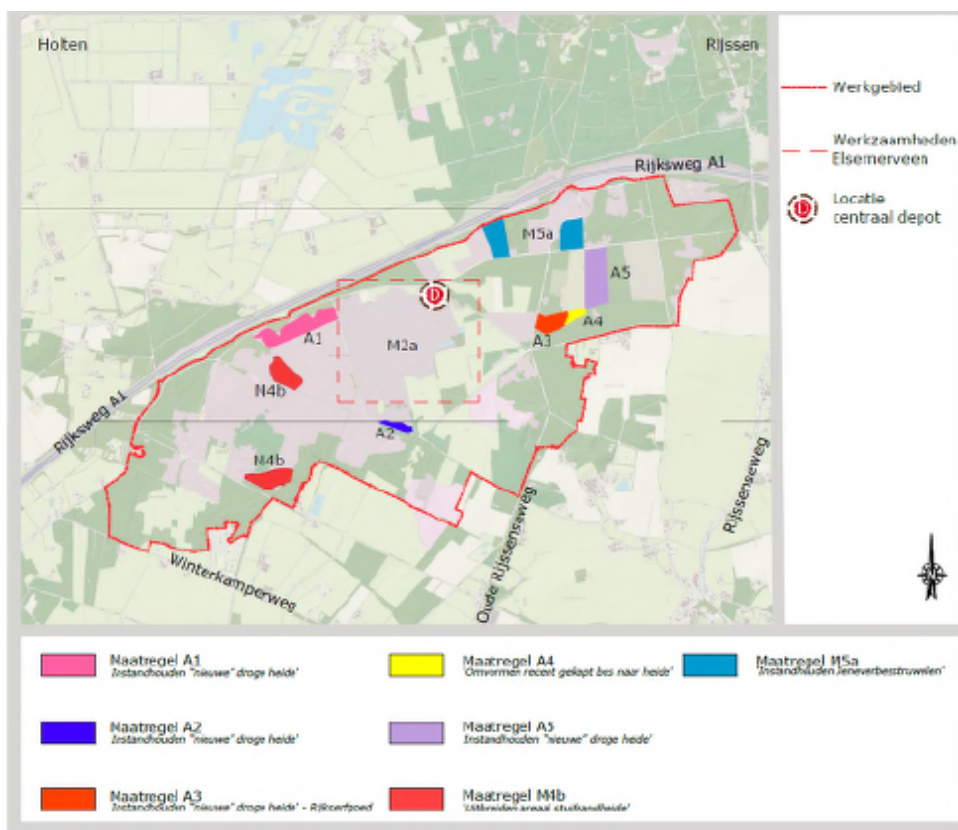
In De Borkeld ligt nog één van de grootste Jeneverbesstruwelen van Nederland. Deze Jeneverbesstruwelen zijn echter aan het verouderen doordat er heel weinig verjonging optreedt. Om deze situatie te verbeteren zullen zandige plekken worden aangebracht.

Maatregel A1 t/m A5: Intensief vervolgbeheer bosopslag in 'nieuwe' Droge heide

In het plangebied moeten nog op enkele randen bos, waar de bomen reeds gekapt zijn, afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit betreffen echter geen ontgrondingswerkzaamheden.

Deze maatregelen komen voort uit de ecohydrologische systeemanalyse die in 2014 voor het Elsenerveen is uitgevoerd. In dit onderzoek is analyse gemaakt naar de beste methode voor ecologisch herstel van de natuurwaarden in het Elsenerveen. Er is gekeken naar het functioneren van het grondwatersysteem, welke natuurdoelen het best kunnen worden nagestreefd en wat hiervoor de beste herstelstrategie is.

De voorgenomen maatregelen zijn gericht op het verwijderen van de voedselrijke bovengronden en daarmee de minerale ondergrond weer bloot te leggen. Hierbij worden ontgrondingswerkzaamheden zoals afgraven en plaggen uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn vergunningsplichtig volgens de Ontgrondingenwet. Om de inrichtingsmaatregelen te kunnen realiseren is deze aanvraag voor een ontgrondingsvergunning ingediend.

Het plangebied ligt in het Natura 2000-gebied De Borkeld, in de gemeente Hof van Twente. De gronden in het plangebied zijn in eigendom van Staatsbosbeheer. Het plangebied ligt naast de Rijksweg A1, tussen Rijssen en Markelo.

De percelen van de aanvraag zijn kadastraal bekend als gemeente

2.2 Ontgrondingenbeleid

Het provinciale ontgrondingenbeleid is door Provinciale Staten vastgelegd in het Beleidskader bouwgrondstoffen Overijssel en gaat uit van de volgende hoofdindeling:

- multifunctionele ontgrondingen, gericht op zowel de functie oppervlaktedelfstoffenwinning als op een of meer gelijkwaardige andere functies als wonen, recreatie, waterhuishouding en dergelijke. Deze functies bepalen samen de locatie, de inrichting en het beheer van de ontgraving;
- functionele ontgrondingen, gericht op het realiseren van een bepaalde functie, waarbij een bodemverlaging noodzakelijk is.

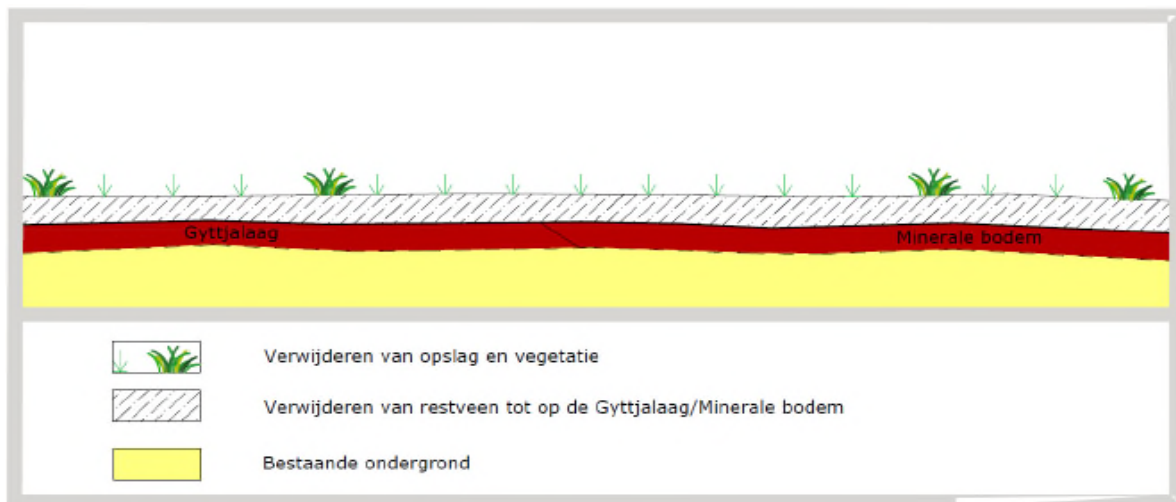
Ontgrondingen die nodig zijn voor het realiseren van een bepaalde functie worden in principe toegestaan als ze qua maatvoering functioneel zijn. Daarbij wordt gekeken naar o.a. de diepte, het oppervlak en de verdere maatvoering. Het vrijkomen van oppervlaktedelfstoffen is bij deze ontgrondingen van secundaire betekenis.

De functionaliteit van een ontgraving wordt vooral bepaald aan de hand van drie criteria: functie, locatievoorwaarden en inrichtingsvoorwaarden.

De aanvraag is ingediend om het uitvoeren van inrichtingsmaatregelen in het Natura 2000-gebied te kunnen realiseren.

Bij het uitvoeren van de maatregelen worden de volgende ontgrondingswerkzaamheden uitgevoerd:

- Maatregel M2a : Afgraven Elsenerveen, gemiddelde diepte 0,40 m – 0,85 m;
- Maatregel M4b : aanbrengen zandplekken door kleinschalig plaggen, gemiddelde diepte 0,02-0,03 m;
- Maatregel M5a : plaggen, gemiddelde diepte 0,02-0,05 m.

De ontgrondingswerkzaamheden worden volgens ecologisch verantwoorde uitvoeringswijze uitgevoerd. Voorafgaand aan de ontgrondingswerkzaamheden wordt eerst de aanwezige opslag verwijderd. Aansluitend wordt de aanwezige vegetatie van pitrus en/of pijpestrootje afgeplagd met een rupskraan en verwerkt in banen met een onderlinge afstand van 30 meter. Deze, met vegetatie opgehoogde stroken, banen worden voorzien van rijplaten en worden gebruikt als transportpaden voor het afvoeren van de verzamelde opslag en het veen/organische materiaal uit het terrein. Aansluitend wordt het veen ontgraven tot aan de semi-doorlatende gyttjalaag met rupskranen en afgevoerd door moerasdumpers. Als laatste actie van de werkzaamheden worden de rijstroken/transportpaden verwijderd en afgegraven. Door toepassing van rupskranen, moerasdumpers en stalen rijplaten wordt insporing in de ondergrond en samendrukking van de bodem voorkomen. De werkzaamheden worden uitgevoerd in één fase, tussen medio augustus en december 2021. De vrijkomende materialen worden tijdelijk opgeslagen in een depot aan de rand van het projectgebied en in een later stadium afgevoerd via de Veenweg, Borkeldweg N755 richting de A1.

In het plangebied liggen ook een aantal oude bomkraters en watergangen. Deze worden uitgekast en daarna opnieuw opgevuld met leem.

Het totale oppervlakte aan ontgravingsgebieden bedraagt 37,9 ha.

De aanvraag betreft een functionele ontgroning, ten behoeve van natuurbeheer en ontwikkeling. De maatvoering van de ontgrondingswerkzaamheden is afgestemd op de inrichtingsmaatregelen die nodig zijn in het plangebied.

Bij de ontgroning komt circa 118.310 m³ grondspecie vrij, bestaande uit 104.800 m³ veen en 13.510 m³ organisch materiaal. Aangezien de opgave is om het gebied te 'verschrallen' wordt vrijwel alle grond afgevoerd. De organische grond zal worden afgezet in het gebied rondom De Borkeld, omdat gebleken is dat lokale boeren behoefte hebben aan dit materiaal. Het veen wordt eerst opgeslagen in een tijdelijk depot en zal daarna waarschijnlijk verwerkt worden tot compost.

De aangevraagde ontgroning past door de functionele omvang van de ontgroning in het ontgrondingsbeleid van de provincie.

2.3 Ruimtelijke ordening

In de Omgevingsvisie Overijssel 2009 heeft de provincie haar visie op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in de provincie vastgelegd. Voor het uitvoeren van functionele ontgrondingen hanteert de provincie het beleid, dat bij realisatie van ontgrondingswerkzaamheden de natuur- en landschapswaarden en aardkundige en archeologische waarden beschermd moeten worden.

In de Omgevingsvisie heeft het betreffende plangebied op de gebiedskenmerkenkaarten de volgende aanduidingen:

- voor de Natuurlijke laag: dekzandvlakte met een hoogveengebied, met aan de randen de stuwallen;
- voor de Laag van het agrarisch cultuurlandschap: jonge heide- en broekontginningslandschap, met hoogveenontginning en aan de randen een essenlandschap.

De voorgenomen maatregelen passen binnen de bestaande gebiedskenmerken. Bij het uitvoeren van andere inrichtingsmaatregelen dan de ontgrondingswerkzaamheden zoals het verwijderen van houtopslag, wordt het gebied grootschaliger ingericht. Deze inrichtingsmaatregelen passen in het jonge heide- en broekontginningslandschap.

Het plangebied ligt in het bestemmingsplan 'Buitengebied Hof van Twente'. In het bestemmingsplan 'Buitengebied Hof van Twente, veegplan 2019' zijn de planregels voor het gebied vastgelegd. Volgens dit bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming 'Natuur', met als dubbelbestemming 'Waarde – archeologische verwachting 2 en 3. Daarnaast wordt in het gebied de gebiedsaanduiding 'Reconstructiewetzone – extensiveringsgebied' en 'Vrijwaringszone –radar' weergegeven. De gemeente Hof van Twente heeft aangegeven dat vanwege de archeologische verwachtingswaarde een vergunning bij de gemeente moet worden aangevraagd, ter bescherming van de archeologische belangen in het gebied. De voorgenomen werkzaamheden passen binnen deze bestemmingsaanduiding. Ter bescherming van de archeologische waarden is in voorschrift 1.8 vastgelegd hoe de archeologische belangen beschermd moeten worden.

2.4 Bodem

De vrijkomende bovengrond bestaat grotendeels uit veen en voor een kleiner deel (11%) uit organische stof. Het doel van de werkzaamheden is, om het gebied te 'verschralen'. Daarom wordt vrijwel alle grond afgevoerd. In totaal bedraagt de hoeveelheid grondspecie 118.310 m³.

Bodemkwaliteit

In 2018 heeft Geofoxx een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd in het Elsenerveen. Het doel van het onderzoek was onder andere om de milieuhygiënische kwaliteit van de te verwijderen veenlaag uit het Elsenerveen te bepalen.

Uit een analyse van historische kaarten blijkt dat het grootste gedeelte van het plangebied altijd een natuurfunctie heeft gehad. In de tweede helft van de vorige eeuw ontstaan er enkele agrarische percelen aan de zuidkant van het plangebied. Ook is in de vorige eeuw een gedeelte van het plangebied getransformeerd van heide naar bos.

Uit het onderzoek blijkt dat het plangebied al lange tijd is blootgesteld aan depositie vanaf de snelweg A1, waardoor licht verhoogde gehalten aan zware metalen en PAK zijn aangetroffen. Uit indicatieve toetsing aan het Besluit bodemkwaliteit blijken de mengmonsters grotendeels te voldoen aan de achtergrondwaarden. Twee monsters (10%) vallen indicatief in de klasse Wonen en 1 mengmonster (5%) indicatief in de klasse Industrie. Het overige deel van het plangebied is niet verdacht op het voorkomen van verontreiniging.

In 2019 heeft een aanvullend bodemonderzoek door 'Grondslag bodemkwaliteitsbureau' plaats gevonden. Daarbij is o.a. onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van PFAS in het plangebied. Daarnaast is nader onderzoek uitgevoerd naar de drie verdachte locaties en naar terreindelen die nog niet eerder zijn onderzocht.

PFAS

In de meeste monsters blijven de aangetoonde gehalten, na bodemtypecorrectie, onder de nieuw gestelde norm van 0,8 µg/kg ds (en 0,9 µg/kg ds voor PFOS). Deze grond wordt beoordeeld als Vrij Toepasbaar. Hierbij gelden uitzonderingen voor het toepassen van de grond in oppervlaktewater, grondwaterbeschermings-gebieden of onder de grondwaterstand.

In drie mengmonsters zijn verhoogde PFAS-gehalten gemeten groter dan de recent nieuw gestelde norm van 0,8 µg/kg ds (en 0,9 µg/kg ds voor PFOS), maar kleiner dan de norm van 3 µg/kg ds (en 7 µg/kg ds voor PFOA). Deze grond is niet vrij toepasbaar maar kan worden toegepast op locaties met zowel kwaliteitsklasse als functieklasse wonen/industrie of in een grootschalige bodemtoepassing (zolang dit geen open water betreft).

Nader onderzoek 3 verdachte locaties

Er zijn grondmonsters genomen binnen dezelfde vakken als tijdens het eerdere onderzoek. Bij analyse zijn echter geen verhoogde gehalten boven de geldende achtergrondwaardes aangetoond. De monsters zijn indicatief beoordeeld als Altijd Toepasbaar.

Omdat uit onderzoek is gebleken dat er in het plangebied een relatief beperkte hoeveelheid lichte verontreinigingen is aangetroffen, zal deze grond, evenals de overige vrijkomende bodemspecie, per kwaliteitsklasse worden afgevoerd. Bij het verwijderen en toepassen van de grond zal de vergunninghouder moeten voldoen aan het Besluit Bodemkwaliteit. Als hieraan wordt voldaan, wordt verwacht dat de bodembelangen niet onevenredig geschaad zullen worden.

2.5 Water

Het Elsenerveen ligt in een met smeltwaterafzettingen opgevuld glaciaal dal, met zandige rivierafzettingen. Het Elsenerveen vormde het bovenstroomse uiteinde van een omvangrijk veengebied dat in het verre verleden in het glaciaal dal aanwezig was. Door de verwijdering van het relatief dikke veenpakket in het verder benedenstrooms gelegen deel van het glaciaal dal en de steeds diepere ontwatering van dit gebied, is het drainageniveau van het dalsysteem met enkele meters gedaald.

Grondwater systeem

Voor de waterhuishouding in de Borkeld zijn zowel het regionale systeem als kleine lokale grondwatersystemen van belang. De Borkeld is overwegend een infiltratiegebied waarin zowel het grote watervoerende pakket als de kleine lokale grondwatersystemen worden gevoed. Voor de waterhuishouding van het gebied is tevens de ontwatering binnen het gebied en de afvoer van water uit het gebied van belang.

Door het voorkomen van ondiepe leemlagen in het gebied zijn de freatische grondwaterstanden vooral afhankelijk van lokale grondwaterstromen. Daarnaast is er een relatie met het regionale grondwatersysteem. De regionale grondwaterstanden laten grote fluctuaties zien, die het gevolg zijn van de historische, grootschalige maaiveldaling als gevolg van veenwinning in het Overtoom-Middelveen ten noorden van de Borkeld. Deze maaiveldaling is niet te herstellen.

Het grondwater dat infiltreert op de stuwwal van Rijssen bereikt tegenwoordig het veenpakket in het Elsenerveen slechts een beperkt deel van het jaar. De laagte aan de noordzijde van de Borkeld staat via het eerste watervoerend pakket in verbinding met het Elsenerveen. Het Elsenerveen heeft geen oppervlaktewaterafvoer meer sinds de laatste afvoer ten behoeve van de natuurontwikkeling geblokkeerd is. Bij het huidige neerslagoverschot blijkt het Elsenerveen echter toch niet volledig verzadigd te raken. In het Elsenerveen treedt in grote delen wegzijging van regenwater op. De stijghoogten in het watervoerende pakket onder de veenlaag zijn namelijk gemiddeld circa 25 cm lager dan de waterstand in het veen, zo blijkt uit metingen. Het Elsenerveen staat in het winterhalfjaar in het centrale deel onder water. In de zomer zakt de grondwaterstand uit. De grondwaterstand aan de noordzijde van het veen heeft een jaarlijkse variatie van 60 tot 80 cm.

De grondwaterstandsmetingen laten een meerjarige fluctuatie zien, wat duidt op een sterke afhankelijkheid van het neerslagoverschot. Zo zakt de grondwaterstand in droge jaren meer dan 50 cm verder uit dan in natte jaren.

De jaarlijkse fluctuatie van de waterstanden bedraagt momenteel 60 à 80 cm. Deze lage zomerstanden in combinatie met hoge winterstanden gaan samen met het overheersen van een soortenarme begroeiing van Pitrus en op de randen Pijpenstrootje met slechts plaatselijk (in veenputjes en nabij de rand van het veen) soorten als Waterveenmos, Geoord veenmos en (zeer plaatselijk) Fraai veenmos. Vermoedelijk was er in de ongestoorde waterhuishouding in het verleden geen of nauwelijks verschil tussen de stijghoogte van het eerste watervoerende pakket en de waterstand in het veen. Hoogveenvorming kan namelijk alleen plaatsvinden bij zeer stabiele grondwaterstanden. De stijghoogten hebben daarbij in de ongestoorde situatie een stuk hoger gelegen dan de huidige maaiveldhoogte van het veen. Het maaiveld is verlaagd door veenafraving en ook door inklinking en veraarding onder invloed van verdroging. Belangrijk is ook de historische, grootschalige maaiveldaling als gevolg van veenwinning in het Overtoom-Middelveen ten noorden van de Borkeld. Deze maaiveldaling is niet te herstellen. Het veenwater is momenteel zuur en basenarm. Aangezien er in natte jaren een Kokmeeuwkolonie in de veenkern voorkomt treedt verrijking op met nutriënten door de uitwerpselen van de meeuwen. De Pitrusvegetatie in het Elsenerveen wijst op het voorkomen van wisselende waterstanden en vrij voedselrijke omstandigheden. Dit is het gevolg van mineralisatie van het veen, uitwerpselen van de Kokmeeuwen en toestroom van meststoffen van agrarisch gebruikte percelen grenzend aan het Elsenerveen en mogelijk van verder weg gelegen agrarische percelen. De percelen nabij het Elsenerveen worden momenteel beperkt bemest door de beheerder Staatsbosbeheer.

Oppervlaktewatersysteem

Voor de vervening en voor landbouwpercelen is in het verleden ontwatering aangelegd in de Borkeld. In het verleden zijn een groot aantal sloten gedempt.

Afwatering van de laagte vindt bij hoge waterstanden plaats zodra het water over de Veenweg heen stroomt. Het water stroomt onder de A1 naar het noorden. Direct buiten het natuurgebied zijn aan de noordzijde van de A1 ontwateringssloten aanwezig langs de snelweg. In het landbouwgebied in de laagten aan de noordkant en oostkant van de Borkeld is een intensief ontwateringssysteem aanwezig. Ten zuiden en westen van de Borkeld is het ontwateringssysteem minder intensief.

Effect uitvoering maatregelen

Herstel van de oorspronkelijke hoogveenontwikkeling en het bijbehorend waterhuishoudkundig systeem in het Elsenerveen is, vanuit de huidige sterk verdroogde situatie, praktisch onmogelijk.

In het plangebied liggen echter wel mogelijkheden om maatregelen te treffen om de grote en nadelige fluctuatie van grondwaterstanden, die 's zomers diep wegzakken, te beperken. Met maatregelen zoals het dempen en belemen van de interne ontwatering en het afdichten van bomkraters in het Elsenerveen neemt de fluctuatie van grondwaterstanden af en ontstaat een natuurlijker systeem. Het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt nu aangevraagd in deze vergunningsaanvraag.

Verwacht wordt dat met de uitvoering van de ontgrondingswerkzaamheden de waterhuishoudkundige situatie in het plangebied wordt verbeterd.

2.6 Natuur

De vegetatie in het Natura 2000-gebied De Borkeld gebied bestaat aan de randen uit heide, jeneverbesstruweel en bos. In het centrale deel van het gebied ligt een voormalig hoogveen dat nu vergrast en enigszins verbost is. Ten westen hiervan komt een strook met vergraste natte heide voor die overgaat in een groter droog heidegebied.

Het Habitatype Droge heiden op de Borkeld behoort tot een variant van Habitatype 4030 die op leemrijke gronden voorkomt. Opvallend aanwezig zijn Borstelgras, Gewoon struisgras en Liggend walstro, waardoor de heide een grazig aanzien heeft. Meer bijzondere soorten zijn Klein warkruid, Stekelbrem en Kruipbrem. De droge heide is van belang voor een populatie van de Levendbarende hagedis en vanwege insecten als Boszandloopkever en Blauwvleugelsprinkhaan.

Opvallende broedvogels in het gebied zijn Nachtzwaluw en Boomleeuwerik en de Grauwe klauwier.

De heide wordt in stand gehouden door het verwijderen van bosopslag en door begrazing met schapen. De gradiënt van natte heide naar heischraal grasland herbergt hier Gevlekte orchis, Heidekartelblad, Welriekende nachtorchis en Klokjesgentiaan.

Het meest natte deel van de Borkeld wordt gevormd door het Elsenerveen, een hoogveenrestant dat in het verleden is ontwaterd door sloten. Herstel is feitelijk niet meer mogelijk.

Landschapsecologische situatie in de lagere delen

In het laag gelegen gebied Elsenerveen en een aantal lokale plekken zijn door stagnerend grond- en oppervlaktewater tijdens het Holoceen, veen en moerige gronden ontstaan. De hydrologie had vooral een sturende invloed op de lagere delen, het Elsenerveen. Van de laagste delen naar hogere delen was een gradiënt van hoogveen naar veenmosrijke natte heide en vochtige heide aanwezig. Door diverse veranderingen in de waterhuishouding zijn veel van deze vegetatietypen niet meer aanwezig in de Borkeld.

Instandhoudingsdoelstellingen

De landschappelijke opgave voor de Borkeld luidt: *"Vergroten van de interne samenhang door herstel van evenwichtige verdeling van open en gesloten met meer en geleidelijke overgangen van zandverstuivingen, heide, vennen, graslanden en bos. Versterken van het ruimtelijk netwerk van bos, heide- of stuifzandgebieden, waarbij tussenliggende gebieden gebruikt kunnen worden als stapstenen, met name voor soorten als reptielen en vlinders. Versterken van overgangen van droge naar natte gebieden, zoals beekdalen en herstel van vennen op landschapsschaal".*

De tabel hieronder geeft de instandhoudingsdoelstellingen en de staat van instandhouding voor alle habitattypen waarvoor de Borkeld is aangewezen weer. Voor de Borkeld zijn geen habitat- en vogelrichtlijnsoorten aangewezen. De Borkeld kent één 'prioritair Habitatype', namelijk Heischrale graslanden (H6230).

Code	Habitatype	Beoordeling staat van instandhouding landelijk	Kernopgave	Doelstelling voor	
				Oppervlakte	Kwaliteit
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	Ongunstig		Behouden	Behouden
H3160	Zure vennen	Ongunstig		Behouden	Verbeteren
H4010A	Vochtige heiden	Matig ongunstig		Uitbreiden	Verbeteren
H4030	Droge heiden	Matig ongunstig		Behouden	Verbeteren
H5130	Jeneverbes-struwelen	Matig ongunstig		Uitbreiden	Verbeteren
H6230	* Heischrale graslanden	Ongunstig	Kernopgave	Uitbreiden	Behouden
H7150	Pionier-vegetaties met snavelbiezen	Ongunstig		Behouden	Behouden

Voorkomende soorten

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in het plangebied diverse beschermde soorten voorkomen, zoals Boommarter, Das Eekhoorn, Vleermuizen, Vogels met jaarrond beschermde nesten, kamsalamander, Heikikker, Poelkikker, Levendbarende Hagedis, Hazelworm en Dennenorchis.

Uitvoering werkzaamheden

Ten behoeve van de maatregelen worden transportroutes aangelegd. De bestaande natuurwaarden vormen bij het uitgangspunt en bepalen voor een groot deel de wijze van uitvoering.

Door toepassing van de richtlijnen voor natuurtechnisch grondwerk (CROW 2015/CUR184) en het zorgvuldig kiezen van rijroutes zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van habitattypen te voorkomen. Daarnaast zal gewerkt worden volgens een ecologisch werkprotocol dat is opgesteld door Ecogroen, waardoor effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.

Tevens worden aanvullende maatregelen getroffen, zoals:

- Instructie aan medewerkers. Zij worden voorafgaand aan de werkzaamheden geïnstrueerd over het bestaan van het ecologisch werkprotocol. Daarbij wordt aangegeven dat er niet kan worden afgeweken van de maatregelen die zijn voorgeschreven in het ecologisch werkprotocol.
- Werkzaamheden worden standaard uitgevoerd onder ecologische begeleiding. Voordat gestart wordt op een nieuwe locatie/nieuwe maatregelen wordt het werkgebied met een ecooloog geschouwd. Als er bijzonderheden worden aangetroffen t.a.v. flora en fauna, worden de juiste maatregelen getroffen voordat er gestart wordt op betreffende locatie/maatregel. Ook wordt periodiek het werkgebied gecontroleerd door de ecooloog. Centraal hierbij staat dat overtreding van verbodsbepalingen wordt voorkomen.
- In het hoofdplanning wordt het werk al uitgevoerd tussen medio half augustus 2021 – december 2021 (dus buiten broedseizoen). Afvoer vanuit depots zal later gebeuren (ook in broedseizoen), dus daar moet voorkomen worden dat er zich broedende vogels gaan nestelen.
- Toepassen van flauwe taluds bij de depots om te voorkomen dat oeverwaluwen gaan broeden.

Als gevolg van de inzet van materieel treedt er een tijdelijke toename op van stikstofdepositie op habitattypen en leefgebieden van soorten in het Natura 2000-gebied De Borkeld. De toename van stikstofdepositie als gevolg van de uitvoering is zeer tijdelijk, beperkt en plaatselijk van aard. Deze effecten zullen worden beperkt door de inzet van duurzame vrachtwagens en bouwmachines.

De herstelmaatregelen zorgen voor een betere uitgangspositie voor de ontwikkeling van waardevolle natuur. Dit heeft een kwaliteits- en kwantiteitsverbetering voor de natuurwaarden in De Borkeld tot gevolg. Er wordt hiermee een positieve bijdrage geleverd aan het behalen van de instandhoudingsdoelen voor de Borkeld.

2.7 Landschap en cultuurhistorie

De Borkeld maakt deel uit van het stuwwallencomplex dat zich, zuidoostelijk van de Sallandse Heuvelrug, uitstrekt tussen Rijssen en Lochem. Na de ijstijden hebben de gletsjers in Salland een reliëfrijk landschap achtergelaten. In het centrum van het gebied, waar het afgegraven hoogveen Elsenerveen ligt, bedraagt de hoogte ca. 14 m boven NAP. Naar het oosten loopt het gebied vrij snel omhoog naar de stuwwal van Rijssen, die een gemiddelde hoogte van 25 tot 30 m boven NAP heeft, met als maximale hoogte 40 m boven NAP ter plaatse van de Friezenberg.

Landschappelijk is de Borkeld van betekenis door de samenhang van bos, heide, hoogveen en cultuurland. Een dergelijke afwisseling van deze verschillende landschapstypen wordt in Nederland niet vaak aangetroffen. Van het essenlandschap resteren nog enkele akkers die mede omwille van de bedreigde akkerflora worden onderhouden.

De uit te voeren maatregelen passen binnen de visie van Staatsbosbeheer. In het plangebied wordt een cultuurhistorisch stuwwallandschap gerealiseerd met smeltwaterdalen en met deels beboste, deels open heidegebied. In het gebied worden de vele gradiënten van hoog naar laag (droog naar nat) benadrukt. Open vergezichten worden bewaard. Met het realiseren van de maatregelen worden de landschappelijke- en cultuurhistorische waarden in het gebied behouden en waar mogelijk versterkt.

2.8 Woon- en leefomgeving

Binnen het plangebied liggen geen doorgaande wegen. De toegankelijkheid van het plangebied voor gemotoriseerd verkeer is zeer beperkt. In de nabijheid liggen twee aansluitingen op de A1. Het plangebied is hierdoor goed bereikbaar via de A1.

De Borkeld is een natuurgebied, waarbinnen extensieve vormen van recreatief medegebruik is toegestaan. Behalve aan de A1, grenst het natuurgebied aan landbouwgebieden. Binnen het landbouwgebied komen ook andere functies voor zoals wonen, verblijfrecreatie, bos en enkele bedrijfsfuncties.

In De Borkeld worden verschillende herstelmaatregelen getroffen. De meeste maatregelen hebben geen uitstralingseffecten op de omgeving van het plangebied. De maatregelen zijn erop gericht om de grote fluctuatie van grondwaterstanden te beperken in het plangebied. Hoewel hiermee het 'weglekken' van water uit het plangebied wordt voorkomen zijn de gevolgen voor de regionale grondwaterstromingen verwaarloosbaar klein. Verwacht wordt dat het herstellen van de waterhuishouding in het Elsenerveen geen noemenswaardig effect op het grond- en oppervlaktewatersysteem in de omgeving van het plangebied zal hebben.

Tijdens de uitvoering zal tijdelijk sprake zijn van een toename van het aantal verkeers- en vervoersbewegingen van en naar het plangebied. In het MER is onderzocht wat de meest milieuvriendelijke variant is voor het afvoeren van de grond. Volgens de voorkeursvariant is de toename met circa 980 verkeersbewegingen relatief beperkt. In deze variant wordt de grond eerst opgeslagen in een depot binnen het plangebied. Transport naar locaties buiten het plangebied is vraag gestuurd en vindt daardoor geclusterd, in bepaalde tijdsperioden plaats. Vanwege de geclusterde afvoer kunnen grote hoeveelheden grond in één keer worden afgevoerd. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van groter materieel met meer volume inhoud waardoor het aantal transportbewegingen relatief beperkt kan blijven. Door de inzet van duurzame vrachtauto's en machines zullen effecten op geluid en luchtkwaliteit worden beperkt.

2.9 Archeologie

De aanvraag voor de ontgrondingsvergunning hebben wij voor advies voorgelegd aan de provinciaal archeoloog bij het Oversticht. Op 30 maart 2021 hebben wij het advies ontvangen.

De provinciaal archeoloog adviseert om de uitvoering van de werkzaamheden binnen de gebieden M2a, M4b, M5a en deelgebied A1 t/m A5 archeologisch te begeleiden conform het Programma van eisen dat is vastgelegd in het rapport "RAAP-PVE 2189: Plangebied De Borkeld te Markelo. Gemeente Hof van Twente. Proefsleuvenonderzoek, Variant archeologische begeleiding" dat is goedgekeurd d.d. 6 april 2020. Dit programma van eisen maakt onderdeel uit van de aanvraag. Wij nemen het advies van het Oversticht over.

Achtergrond advies

Ten behoeve van de werkzaamheden is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd door RAAP. Hieruit is gebleken dat de deelgebieden M4b, M5a en deelgebieden A1 t/m A5 in zones liggen met landduinen met bijbehorende vlakten en laagten. Daarnaast komen er gordeldekzandwelvingen en smeltwaterterrassen voor. Deelgebied M2a ligt in een laagte, waarin zich een moeras gevormd heeft. Binnen deelgebieden M4b, M5a en deelgebieden A1 t/m A5 bevinden zich verschillende archeologische monumenten en vindplaatsen in de vorm van grafheuvels, urnenvelden en nederzettingsterreinen. Naast de grafheuvels die aan het oppervlak nog zichtbaar zijn, zijn in de deelgebieden ook nog grote aantallen karrensporen aanwezig. De monumenten en vindplaatsen dateren overwegend uit het neolithicum tot en met de ijzertijd.

Gezien de grote omvang van de werkzaamheden en het gebruik van het plangebied als natuurgebied, is gekozen voor een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een archeologische begeleiding tijdens de uitvoering. Hiervoor is een Programma van eisen opgesteld, dat vorig jaar is goedgekeurd door de regioarcheoloog. De in het Programma van Eisen gestelde voorwaarden moeten worden opgenomen in de contractstukken voor de aannemer. De aannemer is daarmee ook verantwoordelijk voor het voldoen aan de archeologische eisen, alsmede voor het verificatie- en validatieproces.

In voorschrift 1.8 is vastgelegd dat de werkzaamheden conform het Programma van Eisen moet worden uitgevoerd.

2.10 NGE

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland zijn zes kraters te zien in het plangebied. De kraters zijn ongeveer tien meter in doorsnede en ongeveer 60 cm diep. Aangenomen wordt dat het kraters veroorzaakt zijn door het ontploffen van vliegtuigbommen.

Deze kraters zullen bij de uitvoering van de werkzaamheden worden uitgekast en vervolgens worden opgevuld. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal rekening gehouden moeten worden met de aanwezigheid van eventuele niet gesprongen explosieven.

2.11 Verzoek verlening machtiging

Staatsbosbeheer heeft verzocht om machtiging te verlenen om direct na vergunningverlening te mogen starten met de uitvoering van de werkzaamheden. De reden voor dit verzoek is, dat Staatsbosbeheer de werkzaamheden zo snel mogelijk wil uitvoeren om verdere achteruitgang van de natuurwaarden te voorkomen en de gewenste natuurdoelen daarom op korte termijn wil realiseren. Ook het Natuurbeheerplan van de provincie gaat uit van een zo snel mogelijk herstel van de natuurwaarden in "De Borkeld". De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd conform het ecologisch werkprotocol dat is opgesteld door Ecogroen in het adviesrapport: *Uitvoering Natura 2000-natuurherstelmaatregelen De Borkeld Beoordeling effecten op beschermde natuurwaarden*. In dit rapport wordt het tijdspad beschreven waarbinnen de werkzaamheden zoveel moeten worden uitgevoerd. Volgens dit rapport moeten de werkzaamheden op een bepaalde werklocatie in een zo kort mogelijk tijdbestek en zoveel mogelijk aaneengesloten worden uitgevoerd, bij voorkeur in de periode tussen half juli en half maart. Daarnaast vraagt het uitvoeren van ontgrondingswerkzaamheden in De Borkeld om zoveel mogelijk droge weersomstandigheden, specifiek omdat de ontgrondingswerkzaamheden hoofdzakelijk bestaan uit het ontgraven van een veenondergrond. Bij aanvang van de uitvoeringswerkzaamheden vanaf medio augustus worden de droge weersomstandigheden vanuit de zomer nog optimaal benut. Naarmate de uitvoeringswerkzaamheden verschuiven naar de herfst en winter zal gewerkt moeten worden in nattere weersomstandigheden. Dit zal leiden tot aantasting van de ondergrond (o.a. insporing). Tevens zullen door nattere omstandigheden de producties achterblijven, waardoor niet met zekerheid gesteld kan worden dat het werk voor maart in het volgende jaar gereed is.

Om machtiging te kunnen verlenen aan de vergunninghouder hebben wij beoordeeld of de spoedeisendheid voor de uitvoering van de werkzaamheden voldoende is aangetoond door de aanvrager en of er geen belangrijke planologische belemmeringen zijn.

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de spoedeisendheid voldoende is aangetoond. Als de uitvoering van de werkzaamheden minimaal 6 weken uitgesteld zouden moeten worden zou dat zeer nadelig zijn voor de toch al korte uitvoeringsperiode. Ook is gebleken dat er geen planologische belemmeringen zijn.

2.3. Conclusie

Op grond van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat andere belangen niet onevenredig worden geschaad. Wij zijn van mening dat de voorgenomen ontgraving op een verantwoorde wijze kan worden uitgevoerd op basis van verleende vergunning met voorschriften.

Ter inzage legging

De beschikking komt zes weken ter inzage te liggen op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Hof van Twente
- Provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE ZWOLLE

Deze beschikking is tevens digitaal in te zien op www.overijssel.nl/loket/kennisgeving.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u naar de rechter.

U kunt beroep instellen als u belanghebbende bent, en:

- u een zienswijze tegen het ontwerpbesluit heeft ingediend,
- **Of:**
 - het u in redelijkheid niet kan worden verweten dat u geen zienswijze heeft ingediend,
- **Of:**
 - u bezwaar heeft tegen de wijzigingen die zijn aangebracht in het besluit, ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Stuurt u dan een beroepschrift naar de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS).

Deze rechter kijkt dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw beroepschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw beroepschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. U doet een kopie van ons besluit bij uw beroepschrift, zodat de AbRvS weet om welk besluit het gaat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw beroepschrift.
4. U verstuurt het beroepschrift op tijd. U moet het beroepschrift versturen binnen zes weken na de datum waarop wij het besluit ter inzage hebben gelegd.

Uw beroepschrift kunt u op 2 manieren versturen.

1. Met de post naar: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA Den Haag.
2. Met een faxbericht. Het algemene faxnummer van de Raad van State is: 070 - 365 1380.

Voor de behandeling van uw beroep betaalt u een bedrag. De hoogte van dit bedrag kunt u vinden op de website van de AbRvS, www.raadvanstate.nl. De AbRvS kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen over uw zaak belt u met het algemene telefoonnummer van de AbRvS: 070 - 426 44 26. Als u nog geen zaak heeft lopen bij de AbRvS, dan kunt u op werkdagen tussen 8.30 uur en 17.00 uur contact opnemen met de afdeling publieksvoorlichting, telefoonnummer 070 - 426 42 51 of 070 - 426 40 33.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u beroep instelt bij de AbRvS treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de AbRvS dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte beroepsprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De AbRvS kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen belt u een van de hierboven vermelde telefoonnummers.

AFSCHRIFT BESCHIKKING

BIJLAGE 4

Een afschrift van deze beschikking hebben wij gezonden aan:

1. Staatsbosbeheer
2. Burgemeester en Wethouders van Hof van Twente
3. Oversticht ()
4. Waterschap Vechtstromen
5. Aannemersbedrijf Oosterhuis B.V.,
6. Roelofsgroep